

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégeiold-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Az új Ház első ülése.

A magyar országgyűlésnek három hónappal ezelőtt némává lett diszes csarnoka ma újra zajos, pezsgő élet színtere lett. Ugyanugy nyüzsgő a képviselőház folyosóin az élet, mint három hónappal ezelőtt, a feloszlás napján. Négy-százötvenhárom magyar és negyven horvát képviselő van ma is, mint volt akkor. Csak az emberek változtak, az arcok mások. Csak a belső politikai meggyőződés értéke lett olcsóbb és kevesebb...

Az élők meghalnak és a holtak feltámadnak. Ez a mi parlamenti életünk tanulsága ma, amikor a képviselőház folyosóján ismert, rég nem látott és elfeledt arcokkal találkozunk. Azoknak a volt szabad-elpárti képviselőknek az arcával, amelyekre öt évvel ezelőtt halotti szemfödőként borult rá a Perczel Dezső zsebkendője. Itt vannak újra. Itt van Perczel is, itt van Dániel Gábor is, a lex-Dániel szomorú hírességü értelmi szerzője és sok-sok más régi, volt szabadelpárti nagyság, akinek még pár hónappal előbb csak akkor említettük a nevét a nyilvánosság előtt, ha azt már igazán nem lehetett elkerülni. Ujra látjuk Gromon Dezső bárót ezeregy és jó egynehány éjszaka elteltével és ismét ott van előttünk a Kubinyi Géza is.

Kivülök a jobbmezőnek a városra nyíló folyosóján sok-sok egészen idegen, ismeretlen arcot is látunk, akik bátortalanul verődnek össze egy csoportba és suttogva kérdik egymástól:

— Mennyibe került? ..

— És te mennyit kaptál? ..

Nehéz ezresekéről regél a válasz, amelyet mohón szívnak magukba a folyosók szenzációra éhes falai. Mert ne tessék elfeledni, hogy a képviselőházban a falaknak is vannak fülei.

Igy a jobb oldali folyosón. Sokkal tartalmasabb, szabadabb és izzóbb azonban az élet a baloldalon és legkivált a szelső baloldalon, ahol

Justh Gyula kiesinyre leolvadt, de annál lelkesebb tábora vert tanyát. Maroknyira olvadt le ugyan a függetlenségi eszméknek ez a visszaretentést nem ismerő csapata, de ez a csapat válogatott legény ám az utolsó szálig. Olyanok, akik keresztülmentek a politikai vérkereszt-ségen: egy Jeszenszky-féle választáson, amelyen bizony ellenzéki embernek nagyon is nehéz megállani a sarat.

Ok azonban megállták sziklaszilárdan.

Itt a baloldali folyosón a kormány választási erőszakoskodásairól folyik a diskurzus. Az egyes elbeszélések során nekiperült arcok és ökölbe szorult kezek mutatják a hangulatot, amely a legkevésbé sem biztató a kormány indemnitást reménylő rózsás terveire.

Eitner Zsigmond nyakán az erek kidagadnak, valahányszor egy újabb atrocitásról esik szó és körülötte fenyegető, kemény kijelentések esnek a kormánypárti mandátumvadászairól. Ebben a harcias csoportban úgy fest az öreg, galamb-ősz Madarász József, mintha a békesség szelid galambja volna. Pedig dehogy is az!... Ő fogja, mint korelnök legelőször és pedig az elnöki székéből megbélyegezni azoknak a jobboldali uraknak a mandátumát, akik még mindig csak ezres bankókról és pénzekről beszélnek a jobboldali folyosókon.

Az ülés.

Idős Madarász József korelnök.

A képviselőház előtti térséget már jóval 10 óra előtt elfoglalta a kíváncsi közönség, mely nem volt oly szerencsés, hogy a Házba bejusson. A képviselők bejárója előtt két sorban szegélyezte a feljártó a közönség, mely egy-egy szimpatikus honatyát harsányan megéljenzett, amikor a kecsijából kiszállott. Sok ifju és idősebb, de ismeretlen arcu ember jelent meg mandátummal a zsebében.

Háromnegyed 10 órára a karzatok már zsufolásig megteltek és szebbnél-szebb toalettek tündököltek a szép asszonyokon, a folyosó is tarka képet nyújtott. Alig lehetett mozogni. Az új képviselők bemutatkoztak egymásnak

és a választási élményeikről tartottak előadásokat. Most megjelent idősb Madarász József is és a körülállóknak kijelentette, hogy vállalja a korelnöki tisztet.

Egyszerre csak megszólal a folyosókon a csengő és a képviselők a terembe tödülnek.

Egymás mellé kerülnek Justh Gyula, Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert. Elhelyezkednek.

Pont tíz órakor Zlinszky István háznagy a szelsőbali padok első sorába lép és megrázza a csengőt.

Zlinszky István: Tisztelt képviselőház! A házszabályok első paragrafusa értelmében a Ház legidősebb tagja foglalja el az elnöki széket. Tudtommal Madarász József képviselőtársunk a legidősebb. (Eljenzés.)

Madarász József: Amidőn az elnöki székre lépek, üdvözlöm azokat a képviselőket, akiket a nemzeti akarat küldött a Házba. (Hosszantartó éljenzés.)

Madarász József: ... Nem fojthatom el egyúttal azon tények feletti fájdalomamat, melyeket a kormány törvénytelenül...

Felkiáltások jobbról: Eláll, eláll!

Madarász: ... Alkotmányellenesen elkövetett... (Zajos felkiáltások jobb felől: Abug!)

Egy hang balfelől: Igaza van!

Madarász: Ohajtom, hogy a Ház a hazának, a magyar nemzetnek javára sikeresen működhessen. (Eljenzés.) Isten áldja meg magyar nemzetünket és mindazokat, akik magyar szívvel, magyar lélekkel hazánk javát előmozdítani óhajtják. (Eljenzés és taps.)

A korelnök ezután felszólítja azokat a képviselőket, akik huszonötödik életévüket még nem töltötték be, jelentkezzenek. Ilyen egy síncs. Jelentkezik Hámos Antal, gróf Károlyi József. Huszonhat esztendő mind a kettő. Gróf Eszterházy Mór, Rakovszky Iván, gróf Bethlen Pál és ifjabb Molnár Viktor a huszonhetesek közül valók. Egy-másután mennek fel az elnöki emelvényre. Az ifju hattagu gárda tagjai lettek a Ház korjegyzői.

Hámos Antal korjegyző felolvassa a miniszterelnök átiratát a Ház összehívásáról.

Madarász József indítványozza, hogy a legközelebbi ülést szombaton e hó 25-én déli egy órakor tartsa a Ház, melynek napirendjére a trónbeszéd felolvasását javasolja kitűzni.

A Ház ezt elfogadta, ezzel az alig 10 perces ülés véget ért.

Az ülés után.

Aztán szétoszlottak a képviselők. A miniszterek, amilyen feltűnés nélkül jöttek, olyan esőndben távoztak. Az új honatyák azonban nem tudták olyan könnyen elhagyni azt a szent helyet, ahova olyan igen nagyon vágyakoztak. Még sokáig együtt maradtak, s tovább ismerkedtek. A baloldali folyosón

A budapesti gyakorló gyorsíró társaság hivatalos tanfolyamának II-ik kurzusa

német levelező- és vitairásban 1910. évi július hó 1-én „MERKUR” összes rendszerű írógépek műszaki vállalatnál

Debreczen, Arany-János-u. II-ik kapu.

kezdődik Gabelsberger - Markovits rendszerű magyar— Telefon 5—40. (Jelentkezések naponként)

az új képviselők között számosan voltak a bukottak, akik ma is elkeseredetten beszéltek azokról a hihetetlen visszaélésekről, amelyek bukásukat okozták.

A karzatok publikuma, amely ma is olyan volt, mint minden „nagy ülésen” szépen levonult a képviselőház főbejárója elé, s ott várta a szótözlást. A feminista hölgyek buzgón osztogatták röpiüket, amelyeken azt magyarázzák, hogy miért kell a nőknek a szavazati jog.

Aztán szótözlottak azzal, hogy szombaton délután megnézik a díszmagyaros felvonulást a várba.

... Nem történt semmi. Csak az országgyűlés ült össze...

A főrendiház ma délelőtt tizenegy órakor ülést tart, amelynek egyetlen tárgya a trónbeszéd idejének kihirdetése.

Minisztortanács. A kormány tagjai ma délután öt órakor gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszterelnök elnöklésével minisztortanácsot tartanak.

A képviselőház szombaton déli egy órakor ülést tart amelyen felolvassák még egyszer a trónbeszédet.

A legellenzékibb vármegye. Ezt a jelzőt ma *Fejérmegye* érdemli ki. Kérdemli, mert a megyének mind a hat kerületében ellenzéki jelölt lett a képviselő, köztük az öreg *Madarász* apó is. *Fejérmegye* után következik *Hajdu megye*, — melynek egyik kerületében sikerült a kormánynak — tudjuk, mily módon és milyen eszközökkel — egyik jelöltjének győzelmét kioroszakolni.

A Justh-párt értekezlete.

Bakonyi ünneplése.

Az országos függetlenségi és 48-as párt számban megesökkent, de Magyarország szabadságáért és függetlenségéért annál nagyobb elszántsággal és lelkes kitartással küzdő tá

bora tegnap tartotta meg alakuló gyűlését. Elnökké óriási lelkesedéssel *Justh* Gyulát választották meg, aki már itt is kemény kritikában részesítette a kormánynak a választásokon használt törvénytelen eszközeit és elkövetett felháborító visszaéléseit.

Alelnököknek — miután városunk nagynevű képviselője, dr. *Bakonyi* Samu a felajánlott alelnökséget nem fogadta el, — gróf *Batthyány* Tivadart és *Holló* Lajost választották meg.

Bakonyi közszereletben álló, értékes egyéniségét az értekezleten a legmelegebb és legbensőbb ünneplésben részesítették.

Felszólalásában gróf *Batthyány* Tivadar őszinte elismeréssel emlékezett meg *Bakonyi* érdemeiben gazdag, lelkes munkásságáról:

Azt hiszem — ugymond — vétenék a legelemibb illemszabályok ellen, ha mint a megválasztott tisztikar tagja, őszinte hálaikat és köszönetüket nem fejeznék ki azért a bizalomért, amellyel kitüntetni kegyesek voltak. Amikor ezt a tisztikar nevében teszem, mulasztást követnék el, ha meg nem emlékezném *Bakonyi* Samu tisztelt barátunkról, akit a függetlenségi párt egy részének kívátsa után egyhangú bizalommal alelnökké választottunk.

Ő most ismert szerénysége mellett, amely őt sok más kiváló tulajdonsága mellett dicséri, elhárította magától ezt a tisztséget, az lévén a felfogása, hogy csak két alelnököt választhat a párt, tekintettel a számbeli csökkenésre. Nem mulaszthatjuk el, hogy a mi szeretett barátunkat ez alkalommal is ne üdvözljük (*Zajos* éljenzés) és arra kérjük, hogy tekintse magát továbbra is a párt vezértagjának, mi őt annak tekintjük és annak tartjuk és azzal a lelkesedéssel, amely az ő lelkét áthatja és az ő egyéniségét jellemzi, vegyen részt a párt nagy munkájában. (*Zajos* éljenzés.)

Bakonyi a tőle megszokott szerénység-gel, de annál lelkesebben válaszolt:

Tisztelt értekezlet! Ugy érzem, hogy azon megtisztelő és igazán nem várt el-

ismerésre, amelyben részem volt, rövid pár szóval reflektálnom kell. (Halljuk! Halljuk!) *En kezdettől fogva*, amióta politikai jogokat gyakorolhatok, *tagja voltam a függetlenségi pártnak* és, mint megválasztott képviselő, *mindig legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint igyekeztem kötelességemet teljesíteni.* (Ugy van! Ugy van! Éljenzés.) Amikor az a megtisztelés ért, hogy a párt alelnökévé megválasztottak, meghajoltam a párt akarata előtt és serkentésül tekintettem a további munkára. Most ez a szíves elismerés hasonló serkentő hatással van reám és méltóztassanak meggyőződve lenni, hogy szívem-lelkem egész melegevel akarok részt venni továbbra is a reánk várakozó nagy munkában. (*Zajos* éljenzés.) A számbeli hiányt pótoljuk fokozott munkássággal. Ha valamikor szükség volt önmegtadadásra, személyes érdekek félretételére, úgy parancsoló kötelesség ez a mostani nehéz pillanatban. En bizom abban, hogy a ránk váró nagy feladatok lankadatlan munkával és kitartással sikeresen lesznek megoldhatók. (*Zajos* éljenzés és taps.)

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

— Második nap. —

— június 23.

A jog- és pénzügyi bizottság ma folytatta kedden félbeszakított ülését. A tárgyszorozaton tizennyolc ügy szerepelt és ebből a nagy anyagból a bizottság mindössze négy ügyet tárgyalt le. A napirendet a Piac-utcai 26 és 28. számú, a Szikszay és Tábornoki házak értékesítésének ügye dominálta s hosszas vitára, szenvedélyes felszólalásokra adott okot. Több mint három órás tárgyalás után kifáradtak a bizottság tagjai a nagy vitába s a legaprólékosabb részletekig megbeszélte tanácskozás után úgy határoztak, hogy újabb tervpályázatot hirdetnek az épületekre.

Részletes tudósításunk a következő:

Elssler Fanny cipellője.

A muzeumnak egy bus szögletében Száz tisztos régiség kíséretében Kissé fakón és kissé összetörve Pihen szépen, csendesesen Elssler Fanny selyem cipellője.

Vén muzeumban elmélázva járok Künn nyílnak már az orgonavirágok. Orgonavirág, mivé leszel őszre. Pihen busan, porosan Elssler Fanny selyem cipellője.

Egy lányt idéz a lelkem mámorosan Szívem egy tünt tánc ütemére dobban, Hej az a tánc, még részeg vagyok tőle Pihen szépen, csöndesen Elssler Fanny selyem cipellője.

Juhász Gyula.

A szan-martinói harc.

— *A debreceni fiúk nagy napja.* —

Irta: melléthei *Barna Tibor.*

51 év! Egy elmúlt s egy már megkezdődött emberöltő tekint vissza Solferinó széles csataterére. A nyugalom, béke s a kegyeletes visszaemlékezés édes melegsége igyekszik feledtetni e csata mező borzalmasságait. Nyájas zöld lankáival, egybefonódó cyprus ágaival s rendezett, szép sorjába ültetett

szőlőveszővel elrejtette régóta az emberi ádáz gyűlölet véres gyümölcseit. Egy délvidéki fióra bujassága takarja el jótékonyan majdnem 35 ezer ember szétszóródott csontjait.

Nehéz megpróbáltatások ideje volt ez a régen elmúlt korszak. Magyar fiúk piros vére hullásától lett a föld nyirkos; magyar vér sötét bibora ragyogott a zöld fűszálakon s tette szentté előttünk e távoli országrészt. Magyar, osztrák, francia és olasz harcok ott feküsznek meredt arccal, merev mozdulatlansággal egymás mellett s zöld cyprusok görbe ágai fonódnak össze sirhalmaik fölött.

A szövetséges francia hadsereg június 23-án Montechiaró, Esenta Lonató illetőleg Piadena-nál állott. 24-én hajnalban harba indultak a szövetségesek, hogy a Mincio folyó előtti magaslatokat, melyeket az osztrák-magyar haderő tartott megszállva elfoglalják. Már a hajnali órákban 3 francia hadtest indult a középen fekvő Solferinó elfoglalására, míg 2 hadtest balszárnyunkat igyekezett megkerülni. A piemonti-szárd hadsereg Viktor Emánuel személyes vezetése alatt a Benedek altábornagy vezérlete alatt jobbszárnyon álló 8. hadtestet támadta meg.

A harc reggeli 6 órakor fejlődött ki az egész vonalon. Magának a főharcvonalnak a sorsa következő volt. A francia haderő reggel 10 óra 30 perctől kezdve szakadatlanul

támadta a közép és balszárnyat, úgy, hogy a tulerő miatt délután 2 óra 30 perckor, mikor III. Napolen és Baragnay hadállásunk kulcsát Solferinót elfoglalta, eldőlt a csata sorsa. Ugyanezen időben Mac-Mahon a balszárnyon San Cassanió ura lett. Újabb két órai elkeseredett harc után csapatjaink közepe és balszárnya megkezdte rendezett visszavonulását, egy rettenetes erővel zuhogó zápor közepette a Mincio folyótól keletre fekvő magaslatokra. E súlyos körülmények közt kétszeres büszkeséggel töltheti el szívünket az a körülmény, hogy a hagyományos magyar vitézség Solferinónál új babérokat aratott. Már a hajnali előőrsi csatánál kitűnt a pécsi 52. gyalogezred kiváló katonai erényekkel ékes önfeláldozó harca a 3. és 4. francia hadtesttel szemben. A pesti 32. d'Este gyalogezred hatalmas szuronyrohama nélkül az egész 5. hadtest lerakhatta volna a fegyvert! Az ezred egy dobosa átlőtt dobbal vérző combjára nem is ügyelve, sántánbénán, halált megvető bátorsággal lelkesítette tompán pergő dobjával rohamra bajtársait. Rengeteg vér, nekünk olyan drága magyar fiúk vére hullott el e széles csatamezőn. Hadseregünk 22,300 embere feküdt a haretőren, de a rengeteg számu halott tündöklő szemfedélje a magyar katonák hősiessége volt!

Solferinónál az egész világ bámulata felénk fordult. A magyar katonai erények újra beragyogták az egész világot, s bár akadna egy magyar krónikás, ki történelmi

Gabányi Sándor szén- és fakereskedő **Csapó-u. 28.**
Raktáron tart: porosz- és waggon kőszenekeket, kokszot, kovácszenet és vágott fát.
Házhoz szállítva.

Az ülés megnyitása.

Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnöklése alatt résztvettek Vargha Elemér dr tanácsnok, Aczél Géza főmérnök, Kondor Kálmán főszámvevő helyettes, Dóczy Emil dr ügyész, dr Tüdös János, Riekl Antal, Révi Nándor dr, Zádor Lajos, Kernhoffer József, dr Freund Jenő, Márk Endre, ifj. Schwartz Vilmos, Csanak József, Nagy Jakab.

Az O. M. G. E. kérelme.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, mely az Alföld tudományos tanulmányozását tette feladatává, megkereste a várost, hogy az egyesület céljaira bizonyos összegű évi segélyt szavazzon meg. A jog- és pénzügyi bizottság évente 1911-15 évre évi 100 korona segélyt hoz javaslatba.

Borsy József kérése.

Borsy József volt városi adóvégrehajtó megfeleltette a tanács határozatát, mely szerint évi kegydíj utaltassék ki számára. A jog- és pénzügyi bizottság a tanács határozatának elfogadását javasolja.

Szikszay és Tábornoki házak értékesítése.

Aczél Géza javaslatot terjeszt elő a Szikszay és Tábornoki házak értékesítése dolgában. Három ajánlat érkezett be, Rimanóczy Kálmán, Sesztina Jenő, Tóth István és Pavlovics és Szilágyi építésszek ajánlatai, amelyeket annak idején részletesen ismertettünk.

Aczél Géza javasolja, hogy építsen maga a város a két telken három emeletes palotát, s a terveket az országos mérnök és építész egyesület árszabályai szerint vásárolja meg. Az esetben pedig, ha Tóth István ragaszkodna, hogy a tervét 15,000 koronáért volna csak hajlandó eladni, Tóth István tervének megvételét mellőzni javasolja. Az összes terveket 13,478 koronáért vennék meg.

Aczél Géza javasolja továbbá, hogy az építéssel Rimanóczy Kálmán építész bizassék meg, de oly kikötéssel, hogy irodáját az építkezés idejére Debrecenbe helyezze. Ezután Rimanóczy Kálmán ma érkezett beadványát akarta felolvasni, melyben a többi pályázatokat bírálja.

Freund Jenő dr a napirendhez kér szót. Ha Rimanóczy kifogásait meghallgatják, úgy hallgassák meg a többi építésszek kifogásait is Rimanóczy pályázatára vonatkozólag. A dolog érdemi tárgyalásába belemenni nem hajlandó.

Márk Endre, dr Révi Nándor, Aczél Géza főmérnök, Zádor Lajos felszólalásai után a bizottság Márk Endre indítványára kimondta, hogy Rimanóczy Kálmán nagyváradi építész ajánlatát, mert a pályázati feltételeknek nem felel meg, nem veszi figyelembe.

Márk Endre indítványozza, hogy a házi építkezést mellőzzék, a másik két tervet pedig küldjék fel az országos mérnök- és építész-egyesületnek felülvizsgálás céljából, s az egylet tanácsa alapján adják ki valmelyik vállalkozónak.

Freund Jenő dr nagyon jövedelmező vállalatnak látja az építkezést. Javasolja ezért, hogy a város építkezzen maga és az építést adja vállalatba.

Zádor Lajos: Készítsenek a város új terveket, s azok alapján építsenek önmaga.

Révi Nándor dr számításokat eszközöltetett egy szakértővel, mely szerint Tóth István terve 7-14 százalék. Pavlovics és Szilágyi terve szerint az építendő ház 7-6 százalék jövedelmet biztosít. Javasolja, hogy a terveket az országos mérnök- és építész-egyesületnek küldjék fel s az anyagilag kedvezőbb terv alapján építkezzen a város.

Dóczy Emil dr: Vegyék meg mind a három tervet már méltányosságból is s csak azután hirdessenek a tervek új pályázatát.

Zádor Lajos: Mind a három terv vétessék meg, a legjobbnak talált terv szerint árjelítés útján építessék fel a város a palotát.

Dóczy Emil dr: Vegyék meg mind a három tervet és hirdessenek új tervpályázatát.

Freund Jenő dr: A két tervpályázat vétessék meg és küldessék fel az országos mérnök- és építész-egyesületnek véleményadás céljából.

Szenvedélyes és hosszabb vita után a bizottság hét szavazattal három ellenében úgy határozott, hogy a város építessék fel az épületet.

Aczél Géza: Mind a három terv megvételét javasolja és bizassék meg a három

terv alapján egy építész új terv készítésével.

Aczél Géza főmérnök javaslatát hat szavazattal három ellenében a bizottság elfogadta, öt szóval négy ellen a főmérnök azt a javaslatát, hogy a terveket nem terjesztik fel az országos mérnöki és építési együlethez, hanem más építész biznak meg végleges terv elkészítésével, a bizottság elfogadta.

Erős vita után dr Freund Jenő indítványát egyhangulag elfogadta, hogy újabb tervpályázatot hirdetnek.

Az államsegély felhasználása.

Az ötvenezer koronás államsegély kiosztása került tárgyalás alá. A közgyűlés annak idején úgy határozott, hogy a segélyt a rendőrségi palota felépítésére fordítja. Ezt a közgyűlési határozatot a belügyminiszter azzal küldte vissza, (a választás előtt) hogy a tisztviselők fizetés rendezésére fordítsák.

Az előadó a felosztást javasolja.

Freund Jenő dr és Révi Nándor dr javasolják, hogy a közgyűlés ragaszkodjon határozatához, mert a tisztviselők fizetés rendezéséről már gondoskodtak.

Az indítványt egyhangulag elfogadták, hogy tartsa fenn a közgyűlés előbbi határozatát.

A debreceni repülőverseny.

Június 9. és 10-én lesz a verseny.

Tizennégy nap múlva izgalmasan érdekes verseny lesz Debrecenben. A levegő hősei Crachon, Ralf és Versepuy mérkőznek egymással. A repülő ember: ez az új fogalom, amely miatt sutba lehetne dobni a néhány évvel ezelőtt készült természetrajzi könyveket, amelyek csak repülő madarat és repülő halat ismernek. Megjelenik Debrecenben is a repülőgép csoportosan, hogy mozdatlan szárnyával magasabbra emelkedjék a pacirtánál és gyorsabban szálljon át messze távolságokat, mint a fecske.

A városi tanács ma foglalkozott Lipscher Lipót beadványával. Felhívta, hogy szóbeli

hűséggel, tetteikhez méltóan rajzolná meg őket!

Fennt említett magyar csapatokon kívül még más magyar ezredek is kitüntették magukat, s tetteik nevüket örökre emlékeztető Solferinónál, de egyik ezred sem közelíti meg a 39. gyalogezredet, ki e napon nyerte el a „szan martinói hősök“ elnevezést.

Ez volt csak a harc ez volt csak a küzdelem! Gróciás fény ragyog az ezredtörténet minden egyes lapján, s e sorokat elolvassva büszke öröm tölti el a lelkeket, hogy ily gigászi küzdelemben páratlan vitézséggel harcoltak a mi hajdusági testvéreink, fiaink-véreink!

De nézük csak az események lefolyását San Martinónál.

A Benedek altábornagy által vezetett 8. hadtest a jobb szárnyon volt. Az altábornagy, ki e hó huszadikán gyengélkedése miatt Veronába ment, a 23-áról 24-ére virradó éjjel jött vissza Pozzolengora. Hadtestével szemben az Euchardi hadosztály által támogatott Mollárd hadosztály állott, míg a Fantí hadosztály artalékban állott. E három ellenséges hadosztályból erős szemrevételező csapatok indultak a Pozzolengóban levő 8. hadtest ellen. Csapataink közül a Reichlin dandár került legelőször ütközetbe Durandó hadosztályával, s az utóbbit erőlyesen visszaverte. Euchardi szemrevételező csapatát elől azonban a középben levő előőrseink visszavonultak a Ponticello mellett

levő Monte d'Ingrana és M. San Giacomina magaslatokra.

A tulajdonképeni harc reggel 8 órákor kezdődött. Az ellenség Cassa Ponticelli ellen többször támadást intézett, de itt a legnagyobb foku ellenállást találta. Az ellenséges támadás visszaverésére ugyanis Benedek egy oszlopot Cuccolleig oldalt előre tolt, mire az ellenség balszárnyában fenyegetve a további támadással felhagyott s a Casette nevű magaslatra vonult vissza. Az ellenség visszavonulásával egyszerre megváltozott a helyzet. Csapatjaink eddigi védelmi állásukból áttértek a támadásra. Az oszlopok ostromra fejlődtek. A 2. és 5. vadász zászlóalj nyitott csatárlánccal rohamra indulnak s vállalatuk támogatására felvölül mögöttük két röppentyű üteg. Az ostromra induló csapatjainkat gyilkos tüzelésével hatásosan támogatja a Monte d'Ingrana magaslaton levő tábori ütegünk... Lépésről-lépésre tört hódítva, az ellenség hátrálni kénytelen. Csakhamar csapataink kezében a san-martinói és a deninei magaslat Casa-Precatól egészen Scolo Redoneig. A hátráló olaszok eközben erősítést kapnak s a Cuneo dandár vakmerő elszántsággal támadja meg a san-martinói magaslatokat s csapatainkat vissza akarja vetni. Hatalmas ellentámadás után azonban a dandár is visszavonul s a teljes megsemmisüléstől csak az időközben nagy számban felvonult tüzérsége menti meg.

Az ellenséget nem riasztja vissza a kudarc. Most már Euchiarí és a Mollard-had-

osztályok egyesülten vezetnek állásaink ellen támadást. Benedek azonban hadtest-tüzérségét a Casette hegyre rendeli, s míg balról zászlóaljakat indít az ellenség oldalába, arclében pusztító tüzrel fogadja támadásukat. Többszöri rendkívüli elszántsággal vezetett támadás megtörik a genialis hadvezér intézkedéseinek s katonáink bátorságán. Délután fél kettőkor Euchiarí hadosztálya vad rendtelenségben menekül Rivoitelaig, — míg a Mollard hadosztály rendben visszavonul. A győzelem a jobb szárnyon már a miénk, de a francia sereg eközben keményen szorongatja főcsapatunk közepét és bal szárnyát. A heves támadás végtére is megzavarja csapatainkat s délután 2 órákor inogni kezdenek soraink. E csatahelyzet Benedeket egyelőre tértelenségre kárhoztatja s miután látja, hogy 27,000 emberrel az egész 43,000 emberből álló piemonti-szárd sereggel áll szemközt, nem használhatja ki győzelmét, hanem inkább hadállásának megerősítésére gondol. E nagy katona azonban legyőzve hiszi ellenségét s mikor a Dauber tartalékban álló dandárja mellett ellovagol, így szól magyarul a 39. gyalogezred (akkor Don Miguel, most Conrad vezérkari főnök nevét viselő debreceni háziezred) katonáihoz: *Elöl derekasan küzdöttek; mindenki hős volt. Ti ma csak nézők voltatok, de a legközelebbi alkalommal tüzérek kerül a sor!* — Egy hatalmasan döngő „Éljen!“ volt a magyar csapat válasza s a bihari-hajdusági fiuk szemében felragyogott a harci kedv s a leg-

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VEGH GYULA szülemester molykár ellen védő, biztosító és raktározó intézete

FŐ-UTCA 42. SZ., az udvarban. Férfi- és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, galérok, karmantyuk MEGÓVÁST bevésett szigorú, szolid árak mellett eszközöli. Tisztelettel:

Vegh Gyula.

ajánlatát tegye meg írásban is. Megigérte, hogy teljesíti Lipscher kérelmét, mely szerint területet kér a verseny megtartására és karhatalmat a rend fentartására. Megigérte a tanács, hogy kérelmezni fogja a máv. üzletvezetőségétől, hogy kedvezményes menet-térti jegyeket adjon ki a versenyre utazó közönség részére.

Lipscher Lipót a repülőversenyt július 9. és 10-én akarja megtartani két monoplánnal és egy biplánnal.

A városi tanáchoz beadott kérvényében elmondja Lipscher, hogy a versenyre szóló jegyeket minimális árban fogja a közönség rendelkezésére bocsátani.

Az igények kielégítéséről minden irányban gondoskodni fog. Hideg és meleg ételek, italok, hűsítők, ásványvíz, buffett, gyümölcs árus, cukorlárusító, mind a közönség rendelkezésére fog állani.

A jövedelem tíz százalékát a Debrecenben építendő tüdőbetegek szanatóriuma javára adja a rendezőség, azonfelül egy 12. H. P. autóbilt sorsol ki. Ugyanis a belépő-jegynek tombola-száma lesz s a második versenynapon sorsolják ki az autóbilt.

A repülőverseny szenzációja volna, hogy kedvező idő esetén az egyik pilóta Nagyváradra repülne át.

A repülőversenyre természetesen egész népvándorlás kerekedik s a várva-várt idegen forgalom végre nem lesz ismeretlen fogalom Debrecenben sem.

Öngyilkosságok napja.

Három egy napon.

— június 23.

Elijesztően szomorú, megmagyarázhatatlan dolog, hogy Debrecenben és vidékén valóságos járvány az öngyilkosság. Különösen a vidéken sok, ijesztő mérvben sok az öngyilkosság. Egyszerű falusi emberek, nap-számosok, eselések dobják el maguktól az életet, mely annyi sok apró tragédiát termel a számukra s amely ez egyszerű emberek között is dus vetést érlel a Halál kaszájának.

Ma is három szomorú esetről számolunk. Vidékünkön történt mind a három és gyászos sorsu hősei az egyszerű nép köréből valók. Az egyik öngyilkos *Biró Imre* 72 éves földesi ember. A szegénységen kívül betegséggel is sújtotta a sors, melynek csapásait nem bírta, nem akarta tovább viselni: felakasztotta magát.

A másik öngyilkosság szintén Földesen történt. *Karmassin Ferenc* 58 éves nap-számos lett öngyilkos. Valaha jobb napokat látott s a szűk esztendő nyomorúságai megtörték lelkét. A halálban vélt nyugalmat találni s felakasztotta magát.

A harmadik öngyilkos leány, *Fekete Julia*, dr. *Kozma János* hadházi orvos eselédje. Tegnap bezárkózott a pincébe és mintegy negyedliter marólugot ivott meg. Eltűnése gyanút keltett, keresésére indultak, a pinceajtót feltörték és ott találták a szerencsétlen leányt eszméletlenül. Szülei lakására szállították, hol súlyos betegen fekszik. A hozzátartozói és gazdája nem is sejtik, hogy mi lehetett oka öngyilkosságának.

Haverda és Vojtha jelentkeztek.

Jánosit letartóztattak.

Tegnap még senki sem tudta, hol tartózkodnak a Haverda-féle rémdrámának szomorú hősei, ma már a budapesti rendőrség felügyelete alatt áll a díszes társaság. *János* tegnap este Budapestre érkezett, állítólag azért, hogy jelentkezzék a főkapitányságon, de egy szemfüles rendőr felismerte a szabadkai gyilkost az állomás és pártfogásába vette. Azóta a budapesti rendőrség barátságosan vendégszeretetét élvezi.

Délelőtt 11 órakor *Vojtha Antal* is jelentkezett a rendőrségen. Előadása szerint *Haverda* Mariskával együtt *Noviban* értesült arról, hogy a Kuria megsemmisítette a szegedi esküdtbírósnak ítéletét. Azonnal vonatra ültek és Budapestre érkeztek.

Haverda Mária védőjének, dr. *Lengyel Zoltánnak* irodájában várta a fejleményeket. *Lengyel* telefonon értesítette a rendőrséget, hogy *Haverda* irodájában tartózkodik, mire a főkapitány úgy intézkedett, hogy *Haverda* menjen az Üllői-uti lakására. Innen azután két detektív kísérte a rendőrségre, ahol világoskék, pettyes, igen elegáns toalettben, de feldult, kisírt arccal libbent *Tóth János* kapitány elé. A rendőrségen mindhárójuk előtt kihirdették az ügyészség végzését, mely előzetes letartóztatásba helyezi őket.

Megkéselt vendéglős.

Éjjeli támadás.

— június 23.

Komoly veszedelemben forgott tegnap éjjel *Blum Antal* vendéglős élete. *Blumnak* a Hadházi-átea 4. szám alatt van jömeneteli vendéglője. Az éjjel részeg emberek megkéselték és őt és fiát megverték. Összeszurkálták.

Az eset részletei a következők: Tegnap úgy éjfél körül három kapatos ember állított be a vendéglőbe. Italt kértek. *Blum* és az üzletben levő *Sándor* nevű fia kiszolgálták őket. Egyideig borozgattak a már eddig is jól beállított magyarok. Mikor azután fizetésre került a sor, összekaptak a vendéglőssel, székekkel őt is, segítségére siető fiát is kegyetlenül összeverték. De ez még nem volt elég. Késeket rántottak elő és a két védtelen embert borzalmasan összeszurkálták.

A nagy lármára elösiettek a felébredt szomszédok és ott találták a vendéglő padlóján *Blumot* és fiát vérbefagyva, eszméletlenül. Értesítették a mentőket, kik a két szerencsétlen embert a kórházba szállították.

A rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot és sikerült is elfognia a tetteseket. *Lente Lajos*, *Lente Sándor* és *Szekerés György* a nevük, a rendőrség rég ismeri már őket, mert garázda természetükkel sok

közlebbi alkalmat alig várták. Az alkalom azonban hamarabb jött, mintsem gondolták.

A jobb szárnyon beállott harei szünet alatt *Solferinónál* folyton tartott a harc, míg végre fősapatunk hátrálni kénytelen. A franciák sikerei felbuzdítják az olaszokat is. *Viktor Emánue* parancsot ad újra *San Martinó* megtámadására. Az eddigi tartalékok harcra valóba tejlődnök s minden csapat egyszerre lép küzdelembe! 43,000 ember kemény elszántsággal indul, bár a legnagyobb áldozatok árán is — a san martinói magaslato elfoglalása által kiesikarni a győzelmet.

A merre a szem csak nézett mindenütt rohamra induló katonákat látott. A messze kigyózó utakon, a tüskés szeder s az alacsony cyprusbokrok között mindenütt csak ellenség vonult előre s fehéren csillogó szuronyuk úgy tetszett egész erdőt alkot. Vad szilaj csatakiáltásukba azonban egyszerre csak beledördült az ég hatalmas szózata s kékes-fehér villám cikázott át a Gárda tó felől előrohán a sötét felhőkkel. Bóraszerű vad szél dühöngve kavarta fel a port s katonáink szemébe hordta. A hirtelen, orkászzerű szél-roham után csakhamar megnyiták az ég csatornái s felhőszakadászerű zápor zudult le a földre. A löpor, a fojtások pillanat alatt elváltak azva s a legénység kénytelen volt tüzelését megszüntetni. A földön elhaló puskatűz helyett azonban szakadatlanul zengett az ég s cikázó villámok világították

meg a sötét felhőket. Ugy látszott az ég is beleavatkozni az emberek öldöklő munkájába.

A puskatűz elhallgatott, fent a Casette hegyen azonban szünet nélkül dörögtek az ágyuk. Pusztító tűzük dacára az ellenség, mint egy feltartóztatatlan áradat hömpölygött mindenfelől a san-martinói magaslát ellen. Ez ítélet időben, mikor úgy látszott az ég is az ellenség támogatására sietett, kapta *Benedek* kezhez a visszavonuláshoz szóló parancsot. A kis termetű, de nagy lelkű katona az egyszer nem teljesítette legfőbb hadurának parancsát. Katonai becsületére hivatkozva, ott maradt hadtestével az ütközetben a félig kivivott diadalt tökéletessé tenni! A 10 órai szakadatlan harc alatt elcsigázott embereit megerősíteni s az ellenséges támadást végképpen visszaverni *harcba indítja a 39. gy. e. első zászlóalját*. *Harcvágtyól* égve és örülve a 10 órai téltenség elmúltának, kevély büszkeséggel indul rohamra a zászlóalj. A san-martinói templom ellenséges kézben van s a megszálló ellenség oldal tűzével sokat árt csapatainknak. *Gissübel* Frigyes ezred segédtsízt főhadnagy összeszedi az 1. század rajvonalát s a 2. gyalogezred egyik szétgázolt csapatját s szuronysegezve kidobja az ellenséget állásából. A siker által fellelkesítve, mint egy ellenállhatatlan javina rohan bátor csapatával egy ellenséges ütégnek s csak a hirtelen nagy erővel támadó *bersaglieri*-eknek sikerül vakmerő támadását

visszaverni. De még e tulerő sem tántoritja el a főhadnagyot. Ujra támad s revolverével két piemontit lö le, de röviddel azután ő is súlyos lösebet kap bal combjába. Vakmerő, de nagyon megfogyott csapatját a zászlóalj 3. divíziója (5. és 6. század) menti meg az elfogatástól.

A harc forgataga pedig tart tovább. A piemontiak folyton újra támadnak, de minden bátor kísérletük megtörik a debreceni magyar fiúk hősiességén. Ágyutűz, kartács, folyton megújuló lovasroham nem csüggeszti le bátorságuk hevét, s a legelső sorokban ott küzd gróf *Pötting* alezredes, s a zászlóalj parancsnoka: *Kocziczka* százados. A tisztek és a legénység mindmegannyi hősök, s mikor este 8 óra felé az olaszokat újra visszaverték, s *Benedek* a visszavonulásra adott parancsot, így szólt a katonákhoz:

— Köszönöm gyermekeim, mindannyian hősök voltatok!

Hősök maradtak azután is! Még késő este szuronyrohamra mentek a frissen harcra dobott szárdok ellen, s az ellenség remegő félelemmel ismeri meg a magyar karok acélizma, s a magyar szívek halálmegvető bátorságát. A rettenetes szuronytámadás elől menekülő piemont és szárdokat lelkesülten üldözik egész Colombarig. A késő est vet véget a magyar fiúk hőresi küzdelmének.

Éjjel 9 óra 15 perc volt, mikor *Benedek* hadteste az ellenségtől nem is háborgatva visszavonult *Salionzera*, hová éjjel 3 órakor meg is érkezett.

Portosan

szabályozott **schweizi zsebórák** fali és 2 évi jótállással, valamint arany- és ezüst-neműek a legolcsóbban kaphatók:

G a s p a r i k F.

órák és ékszerész üzletében, DEBRECZEN, Hatran-u. 2. sz.

Órajavítások a legjobban olcsón készülnek.

esetben rászorultak a rendőrség gondoskodására.

Blum Adolf és fia nagybetegen fekszenek a kórházban. Különösen Blum Adolf sérülései súlyosak, mert egy késszurás a hasán igen veszedelmes sebet ejtett.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvizkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SOHULTES ÁGOST Szilvágyi-Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudolftr. 8.

UJDONSÁGOK.

A postaautomobilok.

Megindultak a postaautomobilok. Egyelőre két gép kezdte meg ma működését. Első szállítómánya természetesen a posta főtisztviselői voltak. És ez természetesen is. Ki kellett próbálni, hogy a fürge, hangos alkotmányok nem ijednek-e meg az ilyen nagy városban méltán szokatlannak tartható óriási portól és ijesztő kövezethiánytól. Mert nagy baj lenne, ha most, mikor a jó öreg postások talán már virsli alakjában bizonyítják, hogy igenis van feltámadás, új élet, ha most az automobilok kijelentenek, hogy ilyen ázsiai állapotok közt ők bizony nem fognak szaladgálni a biztos tudóvész reményében.

Nem kell azonban félni. Az automobilok nem panaszkodtak. Hjah, már a gyárban kitanították őket, hogy milyen helyre kerülnek. Nem voltak tehát meglepetve, hangos trombitálással vigan szaladgáltak körül a városban és holnaptól megkezdik munkájukat. Lesz majd ezután Debrecenben

A 39. gyalogezred 1. zászlóalja ez ütközetben a következő kitüntetésekert kapta: 1 Lipót-rend és 8 hadi érdemkereszt tiszték részére; a legénység közül 3 I. osztályú, s 39 II. osztályú vitézségi érmet, ezeken kívül legfelsőbb helyen meg lett dícsérve 5 tiszt, s 14 ember.

Ime, ilyen lefolyásu volt a 39. gyalogezred szerepe a nagy és nehéz napon, s így lettek a hajdumegyei magyar fiúk *szan martinói hősök!*

A hősök vezére, Benedek tábornok már szintén halott. A nagy magyar tábornok is elköltözött esodált, s méltatlanul vádolt hőseink közé. Nagy ember volt, első a legnagyobb tábornokok között, s mégis kegyvesztett lett, visszavonult. Halála előtt iratait mind elégette. Jellemzésére azonban elég saját szavait idézni: Sok sir van a földön, mely halottja befogadása után beszélt, de egy sir sem lesz annyira néma, mint az enyém.

Ma már 51 év, egy emberöltőnél több idő telt el a solferinói csata óta. A csataterén már csontjai is elporladtak az ott fekvő hősöknek. 39,850 ember porladt ott, s barát és ellenség ott nyugszik békében egymás mellett. Örökzöld cyprusok borulnak sirjaik fölé, s holt tetemeik fölött, a Gárda-tó felől suhanó szél susog altató danát. Ma azonban egy nagy nemzet imája, s kegyeletes hálája ünnepli e tragikus, s mégis oly dicső évfordulót, melyekben oly gazdag történelmünk...

... Vajjon megérzik-e ezt ők, a hősök hősei?

is töftőfőzés, s a városháza előtt boldogan mondják majd a kerekhasuak: És még miránk fogják, hogy nem vagyunk kulturváros?!

— **Kitüntetett főszerkesztő.** Ritka szép kitüntetés érte Stauber Józsefet, az „Aradi Közlöny“ főszerkesztőjét. A király a vidéki hírlapírók kiváló és tekintélyes tagjának díjmentesen adományozta a magyar nemességet, *nagydorogi* előnévvel. A kitüntetés abból az alkalomból érte Staubert, hogy az „Aradi Közlöny“ az év elején ünnepelte főnállásának negyedszázados jubileumát.

— **Uj körorvos.** A hajdubagosi körorvosi állás nemrégiben halálozás folytán megüresedett. Tegnap tartották meg ez orvosi körben a választást. Az új körorvos dr. *Friedmann József* volt hagymádfalvi orvos lett.

— **A város jege és a hitel.** A városi jeggyár vezetősége figyelmezteti a közönséget, hogy a közönség szükségletére kiadott jégárakat nem közigazgatási, hanem bírói uton fogja behajtani a városi tanács. Az a kevés boldog halandó tehát, aki jéghez tud jutni, fizessen, ha nem akar szembekerülni a végrehajtóval.

— **A sámsoni vasut közgyűlése.** A debrecen—hajdusámsoni helyiérdekű vasut-részvénytársaság Budapesten *Kovács József* polgármester elnöke alatt közgyűlést tartott. Az igazgatóságba beválasztották dr. *Tüdös János* ügyvéd, országgyűlési képviselőt, a felügyelő bizottságba *Poroszlay László* városi törvényhatósági bizottsági tagot. Elsőbbbségi részvényekért a helyiérdekű vasut 4 és fél százalék osztalékot fizet.

— **Vasut Debrecenről Miskolcig.** A debrecen—hajdunánási helyiérdekű vasut-részvénytársaság elnökületi engedélyt kért egy új szárnyvonal építésére, mely direkt összeköttetést létesítene *Debrecenről—Miskolcig*. Örvendetes dolog ez, csak úgy ne járjunk vele, mint a Debrecen és Nagyvárad közötti direkt, de „erre közelebb, arra hamarabb“ vonattal.

— **A járványkórház fertőtlenítő gépe.** A járványkórház fertőtlenítő gépe *Knuth Károly* budapesti cég 7256 koronás ajánlatot adott be. A városi tanács drágának találta ezt a gépet annál is inkább, mert a budapesti szivattyú és gépgyár részvénytársaság 1857 koronáért hajlandó szállítani egy gépet. De mivel ez a gép nehéz és emiatt szállítani nem lehet. *Knuth Károly* ajánlatát kiadták a főmérnökök véleményes jelentés tétel végett.

— **A Zenede segélye.** A debreceni Zenede újabb 10,000 korona segélyért folyamodott a városhoz. Miután a Zenede ügye most van tárgyalás alatt, a kérdéssel a városi tanács nem foglalkozik.

— **A csapatkórház átadása.** A katonai csapatkórházat július 1-én, délelőtt 9 órakor adja át a *Vecsey Imre* főjegyző elnöke alatt kiküldött bizottság és az államépítészeti hivatal.

— **A Hortobágy marhaállománya.** A hortobágyi legelőre kicsapták már a gazdák utarháikat, s a vásáron óriási mennyiségben kerülnek eladásra. A hivatalos összeírás szerint 51,469 darabból áll a hortobágyi marhaállomány, tehát mintegy 10,000 darabbal több van künn a dus legelőn, mint az előző évben. A marhaállományból szarvasmarha 10,282. Ló 3483. Sertés 1541. Növendék bika 349. Jármas ökör 1467. Juh és birka 21136. Kos 444. Tehén 7389 darab.

— **Nyomdászsztrájk a fővárosban.** Alig hogy véget ért a vidéki városok nyomdáiban a háromhetes bérharc, immár Budapesten fenyeged a nyomdászok sztrájkja. A budapesti nyomdatulajdonosok és munkások

között fenállott szerződés április végén járt le. Az új árszabály megállapítása iránti tárgyalások a lejárat előtt néhány héttel megindultak, de a kellő időre befejezést nem nyertek, a munkaadók és munkások tehát kölcsönös megállapodással a tárgyalás tartamára meghosszabbították a szerződést. A tárgyalásokat most befejezték. Az árszabályt nyolc évi érvényességgel, megfelelő bér-emeléssel állapították meg a munkaadók és munkásság megbízottai. A munkásság azonban ezt nem fogadta el s két napig tartó titkos szavazás útján leszavazta az új árszabályt. Ezzel bizalmatlanságát fejezte ki a kiküldött árszabálybizottsági tagokkal szemben, akik most le fognak mondani megbízatásukról s újabb tárgyalásba nem boesátkoznak a munkaadókkal. Más bizottsági tagokat pedig alig fog kapni a munkásság s így mivel a főnökök se akarnak újabb emberekkel tárgyalni, a sztrájk pár napon belül előreláthatóan kitör s amíg a megegyezés létre nem jön, a fővárosi lapok is kénytelenek lesznek átélteni a nyomdászsztrájk mizériáit, mint a vidéki újságok még egy hét előtt.

— **A rendőrlegénység a főkapitánynál.** Tegnap délelőtt a rendőrlegénység küldöttsége tisztelgett *Rostás István* főkapitánynál. A küldöttséget *Mihályi* rendőrfelügyelő vezette és ő üdvözölte szép beszédben az új főkapitányt. *Rostás* főkapitány válaszában egyrészt kötelességeik pontos teljesítésére hívta fel a legénységet, másrészt biztosította őket, hogy minden ügyüket a legatyaiabb jóindulattal fogja elintézni. Különösen a közönséggel való udvarias érintkezésre hívta fel a legénység figyelmét. Végül örömmel köszönte meg a legénység szerető bizalmának e tisztelgésben való megnyilvánulását.

— **Garamszécsi árvizkárosultak segélye.** Kishont megye megkereste a városi tanácsot, hogy a garamszécsi árvizkárosultak részére 30 koronát utalványozzon ki. A tanács a 30 koronát Kishont megye alispáni hivatalához elküldte.

— **Elütötte a kisvonat.** Csaknem végzetes kimenetelű szerencsétlenség történt tegnap reggel az Attila-téren. *Némethy Józsefné* 76 éves öregasszony át akart menni a vasuti sineken, mikor arra haladt a kisvonat egyik teherszállító mozdonya. Az öreg asszony még nem tudott átszaladni, a mozdony elütötte és mindkét lábát eltörte. A kórházba szállították. Állapota súlyos, de valószínű, hogy életben marad.

— **Az Arany Bika mulatóban új sláger attrakció mutatkozott** be tegnap este. *Edm Mustafa* keleti csoport akrobatikus és és equilibristikus produkcióikkal nagy hatást keltettek. Siker dolgában nem maradnak mögötte *Baumann* és *Árnyai* pompás kupléi, valamint a briliáns varieté-számok, főleg *Bill and Will* excentrikusok és a *Mokaschly* csoport mulatságos pantomimikája. Az előadás pont 9 órakor kezdődik. Helyárak: I. hely 1 korona 50 fillér, II. hely 1 korona.

— **Ezüstóra láncostul.** Kellemetlen meglepetés érte *Kecskés Józsefné* vár-utcai lakost. A piacra ment bevásárolni, s távollétében ismeretlen tettes előkereste a lakás elrejtett kulesát, behatolt a lakásba és több kisebb értékű ingóságon kívül egy ezüst órát és láncot elemelt, *Kecskés Józsefné* feljelentést tett a rendőrségen az ismeretlen latogató ellen.

— **A budapesti tőzsde esti zárlata.** Buzakinálát mérsékelt, vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérel drágább áron. Egyéb gabonaneműek szilárdak. Idő: borus. A gabonaárak a következők: Buza októberre 9.60. Rozs októberre 6.92. Zab októberre 7.25. Tengeri júliusra 5.49, új tengeri májusra 5.73. Repece augusztusra 12.20.

— **Hazárdirozás és vesztegetés.** *Tóth István* Kut-utcai vendéglőjében tegnap

éjjel egy óra körül huszonegyezni kezdett három magyar; *Dári János, Derk Gyula és Tóth István.* Majd átmentek *Mocsán* Andrásné koresmájába folytatták a hazai esendest. A végén azonban összakaptak, a vesztesek pénzüket visszakövetelték. Lármájukra figyelmes lett egy rendőr és bekísérte őket a bűnügyi osztályra. Itt *Dári* tiz koronát ígért a rendőrnek ha elereszti őket. Ebből persze a rendőr nem egyezett bele, a magyarok ott ragadtak és hazárdjáték és vesztegetési kísérlet miatt megindították ellenük a vizsgálatot.

— **Fürdő idényre! Remek választék fürdő köpenyek, fürdő lepedők, uszórúhak, turista ingekből, nyári paplanok, divatos harisnyák és zsebkendők-ből, egyszerű és díszes batizt fehérnemű, jómosó zefírek, batizok és kartonokból.** *Kardos László Debrecen, Kossuth-utca 9., vászon, kész fehérnemű és menyasszonyi kelengye üzletében.*

— **Első debreceni homlokzat festő vállalat.** Elvállal homlokzatfestéseket saját találmányu viharálló festékekkel, négyzet méter 12 fillérért. *Szabó Miklós Morgó-u. 6.*

TÁVIRATOK.

A Justh-párt köréből.

Budapest, június 23. A függetlenségi és 48-as pártkörben teljes számban voltak együtt a párttagok. *Justh* és *Holló* nagyobb beszédeket mondtak. Este a kör gazdája *Mádi Kovács László* társas vacsorát adott.

Szerenád a királynak.

Budapest, június 23. Ma este volt a szerenád a várkertben, melyre 48 dalegylet mintegy 10000 dalost küldött a fővárosba. A király és *Klotild* főhercegnő egy erkélyről hallgatták a dalokat, melyek közt szerepelt a *Himnusz* és a *Szózat* is. A szerenád után *Zichy Géza* gróf és a polgármester fölmentek a királyhoz, ki megköszönte a szerenád-ot és a tegnapi fogadást.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Gondnokság.** A debreceni kir. törvényszék *Padluska Imréné* nádudvari lakost elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

Erre aztán *Marci* egy kissé felvidámult. Ölekezett, csókolódzott *Pucérral*, hogy ez nem is győzte képét törülgetni. Egyetlen barátjának nevezte és parancsolt neki bort, amennyi csak a pincében van. Erre *Pucérnak* is jó kedve kerekedett. Táncra perdült. Elkezdte járni a cifra verbungost, ahogy még huszár korában maradt a lábában. Hát amint

egyszer lépegetése közben saját maga körül megfordul, csak látja, *Réce Marci* mint hajlong jobbra-balra a szurdikban. A jó fiúnak újra kedve kerekedett a táncra. Nosza, *Pucérnak* sem kellett több. Egyenesen oda-rugtat *Marcihoz* és kezénél fogva a szin közepére huzza, hogy neki párja legyen.

Már e két legényt csak egymás mellett látni is nevetésre fakasztotta a jelen volt nagyszámu vendégeket; mert két össze nem illőbb embert az egész vásáron nem lehetett volna találni. Az egyik nagy, száraz természetű, a másik kicsiny, tagbaszakadt, mint egy zsirbödön. Aztán meg a képük! Az egyik az a ravasz hamisság, melynek még akkor sem lehet hinni, mikor az Istent emlegeti; míg a másiknak együgyű jámbor képe, mintha anyja ama köszöntőtől vett volna mértéket, mely a patak partján, a berekben áll. De a gonosz *Pucér* jól tudta azt és csak azért választotta ki ép őt a sok közül, hogy a szemeknek is legyen mit bámulni rajtuk.

De meg kell adni neki, hogy esapott is olyan tréfát, aminőt még a vidéken nem láttak. A medve áncolatás hozzáképest — semmi.

Ugyanis *Réce Marci* amint a szin közepére ért, eleinte hajlongott egy párszor, nem a táncról, hanem azért, mert *Részeg* volt; de csakhamar meglelte a helyét, és azután olyan kényes kevelységgel jártatta szemeit mindenfelé, mintha azt akarná mondani: Hét városban csak én vagyok a legény! És azután lábait kezdte rakni, lassan, gangosan; és a hogy lábát a földön, azonképen forgatta a száját is majd jobbra, majd balra, majd fölfelé, majd lefelé.

— Frissen pajtás, huszárosan! — kiáltá *Pucér*, ki e lassu billegetéseket már unni kezdte és azzal félkarba kapva, forogni kezdett vele, mint az ördögboroda, aztán hirtelen eleresztette, hogy *Marci*, mint a pergettű, úgy tántorgott körül a térségen és bizonyosan orra bukik, ha *Pucér* őt újra nyakszirtén kapva, egy párszor újra föl-alá nem táncoltatja; egyszerre meg felragadja és hatalmas rángatás közt a levegőbe hajgálja föl, mint ahogy a pajkos legények kedveseiket szokták.

(Folyt. köv.)

OLGSO IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat óagnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debrecen és Hajdumegye.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debrecen Arany János-u. 2. 15 Bejárat a II-ik kapun.

A „DEBRECZEN“

szerkesztősége és kiadóhivatala
Degenfeld-tér 2.sz.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 3'10 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfiruhához)	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppugy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyemkamarnt gyári áron küld a mindentűt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövetségletét directe a gyártáshelyén *Siegel Imhof* cégnél rendeli. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. *Szabott, legolcsóbb árak!* Bármily kis megrendelés teljesítése szigorúan mintahű és figyelmes.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POROK

Csak akkor valódiak ha mindegyik doboz *Moll A.* védjegyét és aláírását tünteti fel.

A *Moll A.-féle Seidlitz-porok* tartós gy a hatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorhív, rögzött székrekedés, májbanalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÖSBORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg *Moll A.* védjegyét tünteti fel és a *Moll-féle sösborszesz* nevezetesen, mint fajtalom-állapító bedörzölés szerköszvény, esz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszere.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozására és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fill. Öt darabé 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek szappan *Moll A.-féle* védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. es kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta pósta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan *Moll A.* aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Elismert, legjobb, legkönnyebb és legegyszerűbb aratógép

az eredeti amerikai *Johnston* kévekötő aratógép, melyekből csak a debreczeni gazdák közt 36 darab volt már tavaly is üzemben

Bächer Melichar Johnston főktelepe

Rahmer Sándornál Piac-u. 23. Nagytrafik-u.

A legjobb és legolcsóbb

amerikai **manillazsineg**

szintén csakis itt kapható. — a két barak közötti raktárban.

Őszi trágyázás!		Óvakodjunk a hamisításoktól
Valódi		védjegyü
THOMASSALAK		
a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!		
Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólom- zár van rajta :		Csak akkor valódi, ha ilyen zsákban van és eredeti ólom- zár van rajta :
Minden zsák tartalom		jelzéssel van ellátva.
KALMÁR VILMOS a Thomasphosphatfabriken, Berlin vezérképviselője		
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 49.		

RAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánljuk:

Locomobilok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkész-
letek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóher-
cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyűjtők,
széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek,
Planet Jr. kapálók, kukorloza-morzsolók, szecska-
vágók, répavágók, daráló, őrlőmalmok, egye-
temes aczélek, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Laczkó László urnál
DEBRECZEN.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely.

Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, vízhőfoka 49. C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

Egész éven át nyitva.

Csépléshez

ajánlok : gépelajozókat, tömítéseket

1-ső rendű gépsziját,
tizedes mérlegeket,

általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos,

vaskereskedése, Piac-utca 23.

A „STYRIA“ kötőgépek

elsőrendű minőségük, kiváló szer-
kezetük és különféle használatra
alkalmazhatóságuk folytán, ugy-
családi használatra, mint házi-
ipari, illetve ipari célokra könnyű
és jó keresethez felülmulhatat-
lanok

Kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg
részletfizetésre is kaphatók.

Kérjen ismertetőt és árjegyzéket.

Magyar „Styria“ kötőgépgyár

BUDAPEST, VII., Dongó-utca 7. szám.

Sesztina Lajos

vaskereskedése Piac-utca 23.

Ajánl: **kerti padokat,**
fecskendőket, „Hydro-
nette“ kézi fecskendőt kü-
lönböző szőlőpermete-
zőket. Nagy raktár ta-
karéktűzhelyekben,
:: francia konyhákban. ::

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily
előnyökben részesül egy szép nő
Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem
elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves
legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre
tisztta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot for-
dítanak az arcbőr ápolására, a szépség fentar-
tására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit-Créme

az egyedüli szer, mely 5-6-szori használata
után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szeplőket
májfoltokat és az arcot fehériti, üditi és fiatalítja

A Földes-féle Margit-Créme teljesen á-
tlatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a
szépséget megőrző hatását pedig fényesen
bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstel-
lung für Moderne Gesundheits u. Schönheits-
pflege“ nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon! Tégelye 1 korona

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grosz
Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics
Jenő, Mauthner Alfréd, Murakózy László, Tóth
Béla, H.-Szoboszlón Barbóc Zsigmond, H.-Bö-
szörményben Ercsey Gábor, gyógytárakban.

PRÓ HIRDETÉSEK. >>
 10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. <<

Ajánlat.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiú öltönyre, vagy tükör, kép és butor eszekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. — Tisztelettel KAISER SALAMON. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

Blonsok és kötények leszállított árakon beszerezhetők **MÁRTON GYULA** divat-üzletében Piac-utca 9., Bika-szálloda mellett.

Eladás.

Közvetlen a vágóhid mellett 13 háztelek jutányos áron eladó. Értekezhetni József kir. herceg-utca 47. alatt.

Ajánlom a legjobb kiviteiben és legolcsóbb árakon

Összes galvanikus elemeket

Összöket a legjobb minőségben

Telefonok mindenféle kapcsolásra

Vilámháritóanyag

Orvosi készülékek, mérőszk.

Motorok, Dynamó gépek

Zseblámpák pillanatvilágításra

Mindenféle anyag, felszereléshez

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
 :: és villamosszerelési vállalat ::

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)

Telefon 168.

Telefon 168.

HIRDETÉSEK

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
 Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

A
BORSOS-féle
HAJSZESZ a legjobb hajnövesztő és hajápoló szer. **Hatása bámulatos.** Megszünteti a hajhullást. a hajvégek megtöredezését. NŐTETI A HAJÁT és nem változtatja annak színét. — Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában 44

DEBRECZEN.

Napernyő ujdonságok

a szokott nagyválasztékban megérkeztek

Bosznay J. és Társa

divatruházában

Debreczen, Kossuth-u. 5

Homoki fajborok!

Szent-Anna pusztai szőlőtelepünkön termelt, tisztán kezelt, üvegezett

asztali és pecsenyeborok kaphatók.

Szabó Lajos Fiai cég
 üzlethelyiségében, RÓZSA-UTCA.

1 liter Asztali vörös 60 fill.,
 1 liter Asztali fehér 70 fill.,
 1 liter Kövi Dinka 70 fill.,
 1 liter Ezerjő 80 fill.,
 1 liter Risling 80 fill.

Minden literes palackért 16 fill. letét fizetendő.

Megfelelő árengedmény 6-7 hektos hordó vételnél.

86 - 1910. M. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nyugdíjazás folytán megüresedett s kinevezésem utján betöltendő évi 1400 korona fizetés 300 korona lakbér s a kezelésére bizott s kiépített törvényhatósági utak után kilométerenként 6 korona 60 fillér, a ki nem épített utak után pedig 3 korona 30 fillér uti átalány élvezetével összekötött III. kerületi

utmesteri állásra

ezenel pályázatot hirdetek.

Ezen állásra csupán az pályázhat, aki:

a) magyar állampolgár és a magyar nyelvet szóval és írásban bírja;
 b) gondnokság vagy csőd alatt nem áll, büntett vagy vétség miatt vád alá helyezve, vagy általában véve szabadságvesztés büntetés alatt nincs, nyereségvágyból eredő büntett vagy vétség miatt elítélve nem volt, hivatalvesztésre szóló ítélet hatálya alatt nem áll s erkölcsi tekintetben alapos kifogás alá nem esik;

c) ezen állás betöltésénél az igényjogosultsággal bíró igazolványos altisztek alkalmazásáról szóló 1872. évi II. évi t.-c. rendelkezései figyelembe vétetnek;

d) a kinevezés csak ideiglenes és az utmester csak akkor véglegesíthető, ha az utmesteri iskolát elvégzi, az ott előírt vizsgát sikeresen leteszi és egyébként is a szolgálatra alkalmasnak bizonyul.

A véglegesített utmester a vármegyei törvényhatósági nyugdíjintézetnek hivatalból tagja s mint ilyen nyugdíjjogosultsággal bír.

Az a pályázó, ki közszolgálatban állott és ezt megszakította vagy abbahagyta, köteles hivatalos működése időleges szünetelésének, illetőleg kilépésének okát okiratilag igazolni.

Felhívom pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felbélyegzett s előképzettségeiket, jelenlegi alkalmaztatásukat, életkorukat, erkölcsi magaviseletüket feltüntető okmányokkal, valamint az egészségi állapotukat igazoló megyei főorvos által kiállított bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 1-ső napjának déli 12 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Debreczen, 1910. június hó 14.

Domahidy,
 főispán.

Ujdonságok

női kosztüm szövetekben,
 francia delaineekben,

ruhavásznak és zefirekben.

Nagy választékban kapható

Szabó Lajos Fiai

cégnél

Debreczen, Rózsa-u. 1.

Donogán és Somossynál

DEBRECZEN,

Kistemplombazár,

~ Fürdő köpenyek. ~

Női- és férfi uszóruhák.

Tricó és Piqué paplanok.

~ Dörzs törülközők. ~

Óriási választék!!